

Poul Nyrup Rasmussens tale ved Socialdemokratiets ekstraordinære kongres

Taler

Poul Nyrup Rasmussen
Partiformand for
Socialdemokratiet

Dato

30. april 2000

Sted

Odense

Omstændigheder

D. 28 september 2000 var der afstemningen om Danmarks deltagelse i euroen som valuta. Poul Nyrup Rasmussen valgte derfor at indkalde til ekstraordinær kongres for Socialdemokratiet allerede i april for at stemme om partiets politiske holdning til euroen som dansk valuta.

Kun 12 ud af de næsten 500 stemmeberettigede på kongressen valgte at stemme nej til medlemskab af euroen.

1. En debat med perspektiv.

Jeg kan mærke, at der er en rigtig, rigtig god stemning igen i vort parti – Socialdemokratiet. Og jeg kan mærke, at I glæder jer til at komme i gang. Foråret – der er en fornemmelse af, at foråret igen er kommet – i mere end én forstand til vort parti og til hele Danmark.

Det er dejligt at se Socialdemokratiet som drivkraft i dialog med befolkningen, i folkehøringer om Det holdbare Samfund – både når det gælder Danmarks velfærds kvalitet indadtil og Danmarks placering udadtil.

Jeg siger tak til hver eneste af jer i Socialdemokratiet, der har været med til at løfte debatten. Uden jer var det ikke gået - uden jer vil det heller ikke gå, når denne kongres har truffet sin beslutning.

For det er her i Socialdemokratiet, på vor kongres – Danmarks største politiske værksted – vi nu tager fat på en debat, der skal føre os frem til en konklusion, der er fantastisk afgørende. Afgørende for Danmarks fremtid – både for den nuværende generation af danskere, for vore børn og for vore børnebørn.

Det er ikke første gang. Vi har før skullet træffe store beslutninger. Det

afskrækker os ikke. Det er her, det sker, når grundlaget for Danmarks fremtid skal tilrettelægges indadtil og udadtil.

* * *

Og skal vi så ikke vise på denne kongres, hvordan vi diskuterer tingene på den rigtige måde – på den gode måde. Lad os - uanset vi kan være uenige, uanset vi hælder til et ja eller et nej til den fælles valuta – lad os give hinanden håndslag på, at det ikke anfægter den gensidige respekt, vi har for hinanden.

Lad os ikke mistænkeliggøre hinanden og hinandens bevæggrunde, men lad os beslutte her ved starten at tage hinanden på ordet – og det standpunkt vi har – vende det, dreje det og prøve det.

2. God debat – klar beslutning.

Og når vi så har debatteret og krydset klinger, så skal der træffes beslutning, og konklusionen skal drages. Det er vores opgave som Danmarks største politiske parti – at melde klart ud, hvad vores holdning er. Det vil vi gøre i dag.

Og bagefter vil vi drage omsorg for, at vi kan være her alle sammen uanset vor forskellighed i standpunkt og holdning. Når vi har truffet vores beslutning, så står vi sammen om den – så går vi ud og forsvare den – så går vi ud og forklarer den – så går vi ud og fører en åben dialog med hele befolkningen.

Den debat, vi fører her på kongressen i dag, skal også være den debatform, vi bagefter vil indlede med den danske befolkning frem til en kommende folkeafstemning.

* * *

Det, vi i dag skal tage stilling til, er på sin vis klarere og enklere end ved nogen af de tidligere folkeafstemninger i Danmark i 90'erne.

Skal Danmark tilslutte sig den fælles valuta, euroen?

Tilbage i 1992 var den fælles valuta en teoretisk størrelse. En tekst i en traktat. Nu er den en realitet og har været det i halvandet år.

Det er ikke en tommetyk traktat, man kan diskutere en mængde detaljer i.

Og det er alene os i Danmark, der skal tage stilling – det er helt og holdent en dansk diskussion.

Siger vi ja, vil vi blive budt velkommen af de andre. Det ser de helst – de ved, vi kan bidrage med gode forslag til løsningen af en række fælles opgaver – de ved, vi kan inspirere med de gode erfaringer, vi har indhøstet og de gode resultater, vi har skabt ikke mindst i 90'erne.

Siger vi nej – vil de andre beklage det. Men de vil fortsætte deres samarbejde. Og vi skal finde en vej udenfor.

Det er op til os selv!

* * *

3. For og imod.

For at kunne tage ordentlig stilling er det helt afgørende, at vi ser realistisk på Danmarks placering i Europa og verden. At vi har et sandfærdigt og dækkende billede af os selv i sammenhæng med nabolandene og den europæiske region.

Er vi så fuldstændig suveræne og uafhængige af de andre lande, som nogle nejsigere argumenterer for?

Har vi en så fuldstændig uhæmmet handlefrihed udenfor som lille land?

Hvad vinder vi? Hvad får vi? Hvad giver vi - i tilfælde af et ja eller et nej?

Kun et sandfærdigt billede af Danmarks situation i vor del af verden kan give os svaret på det spørgsmål.

Er vi beskyttet godt nok udenfor mod international spekulation, som vi har set så mange eksempler på i de seneste 10-15 år? For én ting kan vi være sikker på – der vil komme nye internationale valutakriser og spekulationsbevægelser fra det hårde jungleprægede internationale børsmarked.

Er den aftale, vi i dag har med de 11 euro-lande, stærk nok og god nok til at kunne modstå presset? Kan vi få en bedre beskyttelse indenfor?

Og når disse og en række andre spørgsmål er besvaret, så står vi tilbage med den endelige afvejning: hvad tjener Danmark bedst? Hvad er bedst for vort land, for vores folk? Her kan til syvende og sidst kun vores værdier, vore holdninger, vore mål for vort samfund give os svaret.

Lad mig stille dét sådan op:

Det, der er opgaven for os på denne kongres, er at analysere og vurdere påstande om fordele og ulemper – at komme igennem alle argumenterne. Vores troværdighed beror efter min opfattelse ikke på, om vi kan opstille en liste med lige så mange fordele på den ene side og lige så mange ulemper på den anden side. Vores troværdighed og eget selvværd som socialdemokrater beror på, at vi har været igennem argumenterne, har vejet på vores socialdemokratiske vægtskål og fundet en klar konklusion.

* * *

4. Regler for hvem?

Jeg tror, at det, der kan hjælpe os på vej i vores afklaring, er at huske, hvad det var, der bar os frem i opbygningen af det danske velfærdssamfund.

Det er som bekendt ikke en kunst at opnå bedre levevilkår for de få og for de velstillede. Det ser vi i masser af samfund – det er der ikke noget særlig socialdemokratisk i.

Kunsten og den socialdemokratiske ambition – vor fortælling – er at sikre gode, ordentlige livsvilkår og muligheder for alle i vores land – ikke mindst dem, som ikke har mulighed for at klare sig så godt uden et fællesskab og et samfund. Det handler om ansvaret for os selv og for hinanden.

Internationalt, europæisk og nationalt handler det om de grundlæggende værdier, som har båret os til så fine resultater i Danmark:

- Den måde naboen har det på er ikke alene naboens anliggende – det er også vores.
- Den måde de svageste har det på er ikke alene de svagestes anliggende – det er også vores.
- Den måde den næste generation skal have det på er ikke alene deres problem – det er også vores opgave at bidrage til gode forhold.

Vi lavede regler i Danmark gennem generationer for at beskytte de svage – for at give alle en chance, så det ikke kun blev de stærke, dem der altid har kunnet klare sig – der fandt vej. Vi lavede regler for, at der kunne blive plads til os alle og brug for os alle.

Jeg ser en parallel til det europæiske: Derfor skal vi jo i grunden også lave regler europæisk og internationalt – så landene kan klare sig – især de små. Ellers gør de store jo hvad der passer dem. Og dog – i den nye verden er selv de lidt større lande i Europa også afhængige af et godt, forpligtende fællesskab med klare regler, der gælder for alle.

* * *

5. Hvad har forandret sig siden 1992.

Mange spørger: Hvad har egentlig forandret sig siden 1992, hvor vi indgik det nationale kompromis, som blev omsat til Edinburgh-aftalen og vort forbehold?

Der er især 3 ting, som er nye for Danmark i forhold til 1992:

- Euroen, den fælles valuta, er nu en realitet for hele 11 lande, der dækker over halvdelen af vores samlede udenrigshandel. Det havde de færreste næppe troet muligt i 1992.
- Amsterdam-traktaten er en realitet og et gennembrud for tanken om et bedre samarbejde til gavn for beskæftigelsen og miljøet. Det er et afgørende løft i samarbejdets kvalitet i forhold til Maastricht-traktaten.
- De internationale kapitalmarkeders enorme styrke – og stigende styrke – har

vist os endnu engang, hvor sårbare vi er, hvor stærkt et behov vi har for et fællesskab, der kan værne os mod pludselige kriser.

Vi er enige om, at vort fælles mål i Socialdemokratiet er at give Danmark de stærkeste internationale betingelser for at kunne klare sig bedst muligt.

* * *

Jeg forstår godt, at mange er i tvivl.

Men efter min mening er den største trussel, der kan opstå mod vores velfærdsmodel, at spekulanterne på alverdens kapitalmarkeder kaster sig over os.

Den trussel kan vi forsikre os helt imod ved at indføre den fælles valuta.

Vi kan fastholde vores egen skatte- og socialpolitik. Både indenfor og udenfor.

Der kan selvfølgelig være behov for – i vores egen interesse – at tilpasse det danske skattesystem.

Det kan være, at selskabsskatteprocenten skal ned, og skattegrundlaget i virksomhederne til gengæld bredes ud, men det er ikke noget, der er til skade for Danmark. Tværtimod har vi interesse i, at der bliver gennemført fælles minimumsbestemmelser, når det gælder selskabsskatter.

Dette pres vil være der, uanset om vi indfører den fælles valuta. Det er virkninger af den sammenfletning af økonomierne, der for længst er sket internationalt.

Det kan vi også løse – som vi har gjort det før – på en retfærdig måde.

Vi vil i Danmark fortsat føre vores egen velfærds- og fordelingspolitik. Vi skal fastholde den danske model på arbejdsmarkedet.

* * *

6. Argumenter for et JA.

Jeg mener, det er bedst for Danmark, at vi tilslutter os den fælles valuta. Her er mine argumenter:

(1) For Danmarks tryghed og værn mod international spekulation – det er mit første argument for et ja til den fælles valuta.

Vi har ikke oplevet den sidste internationale finanskriser eller spekulation – det tror jeg, at alle kan være enige om.

Når økonomien internationalt bliver mere og mere rå, og spekulationspengene kan gå over grænserne hurtigere, end vi kan nå at følge med – ryste virksomheder og lande, så er vi nødt til at værne os – sammen med andre lande. Et spekulationspres mod den danske krone er et pres mod det danske samfund. Det har vi oplevet før, det ved vi.

Vi har adskillige gange været nede og grave dybt i valutakassen og måttet værne os med renteforhøjelser igennem også 90'erne. Så sent som i 1998 måtte vi beskytte kronen ved at tage et beløb i valutakassen, der svarer til vores samlede årlige sygehusudgifter. Pengene er kommet tilbage igen, men det viser, hvor lidt der skal til internationalt, før vi mærker presset.

Svenskerne oplevede spekulanternes reaktion i første del af 90'erne – også på grund af egne økonomisk-politiske problemer. Det var ved helt at slå benene væk under den svenske velfærdsstat. Regeringen blev – i modstrid med sin politik – i virkeligheden tvunget til at gennemtvunge et voldsomt saneringsprogram, der skar ned på velfærdsgoderne i en stil og grad, som vi heldigvis aldrig er blevet nødt til at gøre det i Danmark.

Derfor har vi brug for – når vi fortsat ønsker at være herre i eget hus – at have den beskyttelse, der følger af et fællesskab under den fælles valuta. Den lille båd som hedder Danmark, der gynger på det store hav har også brug for nogle store skibe i nærheden, vi kan få bistand fra, hvis vi tager vand ind.

Gennem et ja til den fælles valuta får vi en 100 pct. forsikring, som vi deler i fællesskab med de andre lande mod at blive rendt over ende af international spekulation. Det anser jeg for at være helt nødvendigt, fordi den nye IT-revolution og de mange løse penges globale bevægelser nødvendiggør det. Det giver os den større frihed i vort land til at planlægge og gennemføre vores egen

kvalitetsløft i vores eget velfærdssamfund på et stabilt grundlag.

Det er mit første argument – for Danmarks tryghed i en international verden, bør vi tilslutte os den fælles valuta.

* * *

(2) For velfærdssamfundets tryghed er vi bedst tjent med et ja. Det er min anden begrundelse.

Jeg har set dem - hundredevis af danske arbejdere, som mistede deres job i 70ernes internationale krise. Det er ganske vist 25 år siden, men jeg glemmer det aldrig.

Tusindvis og atter tusindvis af danske arbejdere og funktionærer blev arbejdsløse i 1974 og igen i 1979, fordi en international massiv oliekrise ramte Danmark og hele resten af Europa. Vi havde ikke lært at samarbejde. Vi troede, at vi kunne devaluere os hver for sig ud af krisen – vi troede, at vi kunne spare os ud af krisen. Men vi eksporterede blot problemerne til naboen, og resultatet udeblev ikke: En voldsom stigning i arbejdsløsheden i hele Europa også i Danmark blev resultatet.

Det er først nu, vi i Danmark har fået genskabt en beskæftigelsessituation, vi havde før Verden gik af lave i 1974.

Når arbejdsløsheden steg så voldsomt og nåede helt op på 18 mio. mennesker i Europa, så skyldes det ikke EU, men i virkeligheden mangel på fornuftigt samarbejde i Europa. Det er det, vi nu har inden for rækkevidde. Det er derfor, vi har brug for den fælles valuta.

I ved, og jeg ved, hvem der bliver ramt, når der kommer international økonomisk krise. Det er jo ikke dem på business class. Det er dem, der bærer det daglige sure slid og dem, der sidst er kommet i arbejde.

Det er de lavest lønnede. Det er de ufaglærte. Det er dem, der håber at få job i de kommende år, som i virkeligheden har den største interesse i, at vi nu bygger et samarbejde op, der betyder at vi ikke igen skal se massearbejdsløshed som følge af internationale kriser, som vi ikke har lært at håndtere.

Et Danmark uden for den fælles valuta vil ikke være tilstrækkeligt godt stillet – selv ikke med den nuværende valutaaftale, vi har. Det er og bliver en kassekredit, der skal betales tilbage, og som stiller enorme krav til os selv. Sammenlignet med situationen inden for er prisen efter min mening alt for høj.

* * *

(3) Min tredje begrundelse for et ja til den fælles valuta er tryghed for at beholde de job, vi har og for at udvikle nye job i den hårde internationale konkurrence.

Vi har med Amsterdam-traktaten og det seneste topmøde i Lissabon udstukket en kurs for det europæiske samarbejde, der er utrolig spændende. Vi kan udvikle et jobsamarbejde på baggrund af en stabil fælles valuta, som giver danske virksomheder bedre muligheder indenfor end udenfor. Vi har sat os nogle fælles mål i Lissabon og har lanceret en ny samarbejdsmetode, hvor det er op til det enkelte land at nå målene med nationale midler. Og jo mere stabilt vores del af Verden er, jo mere effektivt kan vi nå de mål, vi har sat os.

Det er min tredje begrundelse for et ja til den fælles valuta.

* * *

7. Danmarks selvstændighed?

Mange spørger: Sælger vi ud af vores selvstændighed? Kan vi sikre vores identitet? Afgiver vi ikke for megen selvstændighed?

Her er det, vi skal være ærlige og konkrete og fortælle: At den tid for længst er forbi, hvor vi havde en fuldstændig fri økonomisk handlefrihed og kunne fastsætte vores egen rente, vores egen pengepolitik og té os, som det passede os indenfor de begrænsninger, vi pålagde os selv. Vi er økonomisk afhængige af vores omgivelser. Vi lever af at handle med vores omgivelser. Og vores omgivelser har økonomisk indflydelse på os.

Tag bare de renteændringer, vi foretager med jævne mellemrum i Danmark. Før var det Deutsche Bundesbank, der fastlagde renteændringer, som vi måtte følge. Nu er det Den europæiske Centralbank – hvor vi i øvrigt har ret til at blive

direkte repræsenteret, hvis vi siger ja. Det havde vi ikke under nogen omstændigheder i Deutsche Bundesbank.

Ved de seneste 5 renteændringer fra Den europæiske Centralbank – siden april 1999 – har Danmark nøje fulgt renteændringerne – både i retning og i omfang. Beslutningerne om rentetilpasninger meddeles fra Den europæiske Centralbank til Nationalbanken omkring kl. 12.00. Nationalbanken offentliggør danske rentejusteringer kl. 16.00, når børshandlen er slut.

Men realiteten er, at rentetilpasningen foregår endnu hurtigere. Det har jeg selvstændige erfaringer for.....

Vores pengepolitiske selvstændighed begrænser sig altså til et kvarter – og formelt 4 timer. Det er værd at huske, når vi diskuterer selvstændighed.

I virkelighedens verden opnår vi en medbestemmelse på pengepolitikken, hvis vi siger JA - som vi ikke har udenfor.

* * *

Tilsvarende gælder retten til at devaluere, som vi – ja – fraskriver os ved overgang til den fælles valuta. Det er rigtigt, det er en suverænitet, vi afskriver. Men hvor reel er den egentlig? Vi har temmelig solide erfaringer i Danmark, som fortæller os, hvorfor devalueringer er en dårlig idé.

Jeg har selv i starten af 80'erne oplevet meget direkte en situation i Danmark – i forhandlinger mellem fagbevægelse, arbejdsgivere og regering – der også omfattede en efterfølgende devaluering – fordi vores eksport var truet af store hjemlige løn- og omkostningsstigninger. Men resultatet blev jo til sidst en selvødelæggende politik – fordi alle ventede, at vi ville blive ved med at devaluere. Derfor tog de sig betalt for risikoen ved at drive vores egen rente tårnhøjt op.

Jeg husker det så tydeligt: Da mistilliden til den danske kronens stabilitet var allerstørst, måtte vi betale 23 pct. i rente herhjemme. Det slog både virksomheders og husejeres økonomi ihjel.

Derfor – derfor har der siden efteråret 1982 været bred politisk enighed om, at

vi i Danmark vil føre fastkurspolitik. Det har vi fastholdt i alle årene siden. Igennem 18 år nu. Først i forhold til D-marken – og nu i forhold til euroen. Og nu har vi en rente på 7 pct.

Og sandheden er jo også, som vi kender det fra Sverige – at der i vore dage ikke er lande i Europa, der frivilligt eksperimenterer med at devaluere. Devaluering er ikke noget, man tænker sig frem til af strategiske grunde – det sker mod regeringernes vilje, fordi spekulanterne på de internationale kapitalmarkeder – med rette eller urette – får mistillid til et lands politik og derfor til dets valuta, som de presser i knæ.

Devalueringsinstrumentet er derfor ikke et værktøj, vi sælger ud af. Det er et gammelt værktøj, vi nu hænger på museum, fordi det ikke længere er brugbart i den moderne verden. Og vi har fundet andre og bedre værktøjer til at sikre vores beskæftigelse og vores velfærd.

* * *

Danskhed og euroen.

Debatten om den fælles valuta er også kommet til at handle om danskhed. Hvad vil det sige at være dansk? For mig er danskhed ikke noget, der står i modsætning til de andre. Danskhed er noget, der bliver smukkere i samklang med de andre.

Vi er lige danske, uanset vi hælder til et nej eller til et ja – og vi er det hele dagen. Fri mig for, at nogen siger: fordi jeg nu siger nej, så er jeg mere dansk end dem, der siger ja – og omvendt.

Danskheden måles ikke i penge, den måles i helt andre værdier.

Den måles i, at vi kerer os om hinanden. At vi har en omsorg for hinanden. At det er mennesker, der kommer før penge. At der er en fællesskabsfølelse i vores land. At vi ikke bare vil lade folk ligge, uden at de kan klare sig selv. At naboens problemer i en eller anden forstand også er vore. At arbejdsløse menneskers behov for job i en vis forstand også er vores behov. Det er danskhed, når det er bedst, og når det er ægte. Det er samhørighed i vores velfærdssamfund.

Selvværd.

Og så handler det om vores eget selvværd - som land og som folk.

Hvad har vi det egentlig bedst med: At være med til at bestemme – der hvor det sker? Der hvor der træffes beslutninger, som under alle omstændigheder vedrører os? Der hvor perspektiverne reelt udformes?

Eller vil vi helst reservere et lille hjørne i lokalet for os selv, hvor vi kan sidde og se til? Tænke på at vi helst ville have, at det var anderledes? Og tage til efterretning hvad de andre enes om?

Også her er det klart for mig. Politik er for vigtig til at overlade til andre! Det gælder i dansk politik – det gælder i europæisk politik!

Politik er tilstedeværelse – at kæmpe for sin sag – at kæmpe for alt, hvad man har kært, som det hedder.

Et ja til den fælles valuta er bedst for Danmarks selvværd. Også fordi vi har noget at byde på. Det ved de andre også godt. Derfor er det vigtigt at få sagt, at det bør være lige så naturligt, at vi er tilstede i samarbejdet om den fælles valuta og deltager deri, som det er at deltage i beslutningerne i kommunalbestyrelsen, i amtsrådet og i det danske folketing. Alle steder drejer det sig om beslutninger, der har betydning for det danske samfund og danskernes hverdag – og alle steder skal vi gøre vores indflydelse gældende som en naturlig del af vores demokrati, ellers er der jo andre, der bestemmer.

Et JA er helt afgørende for Danmarks internationale placering!

* * *

De internationale kræfter og demokratiet.

Siger vi ja til den fælles valuta, kan vi fremover begynde at sige til den internationale økonomi, til de store internationale virksomheder: Det er ikke kun jer, der alene bestemmer. Vi vil også være med til at forme nogle spilleregler og linier. Vi vil også danne nogle politiske og faglige rammer omkring markedsøkonomien – selvom den er blevet international.

Det skal ikke være pengene, der bestemmer, men mennesker og folkevalgte. Derfor skal vi være med til at træffe politiske beslutninger.

De 23 største selskaber i verden kontrollerer 70% af verdenshandelen. Og deres beslutninger træffes ikke i EU's ministerråd – de træffes i bestyrelseslokalerne i et lille antal selskaber. I de lokaler er det ikke just åbenhed, mangfoldighed og demokrati – men koncentration af magt og ejerskab, der præger.

Og det bliver ikke anderledes, hvis det politiske demokrati ikke blander sig, sætter præg, lægger en politisk linie.

Og hvad er egentlig alternativet til at samarbejde stærkt over grænserne? Ja, det er, at de andre bliver ved med at bestemme – de 23 største selskaber – som træffer afgørende beslutninger på vegne af verdenssamfundet.

Nationalstaterne begrænses gennem disse års internationale globalisering. Skal vi gennemføre det virkelige demokrati over grænserne, ja så forudsætter det opbygningen af det europæiske forpligtende samarbejde, som i hvert fald 11 lande har besluttet sig til med den fælles valuta.

Hvis vi skal undgå at blive kastebold mellem internationale økonomiske kræfter, så må vi gå sammen. Det er i det lys, jeg også ser, at Danmark er bedst tjent med et ja.

* * *

Det gælder også solidariteten – og de værdier vi tror på.

I Central- og Østeuropa har de fattige folk jo prøvet den topstyrede sovjetiske centralkommunisme. I England har briterne prøvet Margareth Thatchers lodrette liberalisme.

Vi ved godt – folkene ved godt, fra begge steder, at de veje duer ikke!

Der er en anden samfundsopfattelse – en velfærdsmodel, som hedder Danmark. Som de andre godt kan se har en samhørighed, har en tryghed, har en spænsthed, hvor tryghed og konkurrencekraft forenes som hinandens forudsætninger. Derfor er det jeg siger: når nu det 21. århundrede og den næste

europæiske udvikling tilhører værdier, vi har kæmpet så hårdt for – skulle vi så komme i tvivl?

Det er nu, det gælder. Det er nu, vi kan sætte spor, der på bedste måde sikrer vore børn og børnebørns fremtid. Og i solidaritetens navn inspirerer vore naboer.

* * *

Lad mig sammenfatte de væsentligste ting om Danmarks fremtidige situation i Europa, og hvad der tjener det danske samfund bedst:

Jeg er helt sikker på, at den økonomiske fremgang udenfor er mindre end den økonomiske fremgang indenfor. Stabiliteten i vort samfunds grundlag er større indenfor end udenfor.

Jeg er helt sikker på, at renten udenfor er højere end renten indenfor. Med alt det det betyder for investeringer, huslejer og økonomi i øvrigt.

Jeg er sikker på at beskyttelsen mod at blive rendt over ende af international spekulation – som vi så det i 70'erne og fornemmede det i 90'erne – er meget stærkere indenfor end udenfor.

Og jeg er sikker på, at Danmark kan sætte præg og gøre sig gældende i højere grad indenfor en udenfor. Fordi vi har noget at byde på. Det har vi vist før. Det anerkender de andre. Det kan vi vise igen. Politik er tilstedeværelse. Politik er for vigtigt til at overlade til de andre.

* * *

Det er en stor beslutning, vi skal tage. Og mange spørger sig selv i disse måneder: Hvad siger mit hjerte, og hvad siger mit hoved?

Og jeg siger: Vi har fået begge dele for at bruge begge dele. Jeg hører begge dele bevæge sig i takt – jeg hører mit socialdemokratiske instinkt sige mig, at et ja er det bedste for Danmark.

Når vi sammenvejer det, vi skal give, og det vi kan få, er jeg ikke i tvivl.

Vi skal ikke isolere os. Vi skal ikke stå på sidelinien – hverken i fodbold eller international politik. Eller når vi skal forsvare alt det, vi går ind for.

Vi vil kæmpe for alt, hvad vi har kært – på hvert eneste sted, hvor der skal være politikere til stede, og hvor der skal formes fremtid. Vi gør det bedst, der hvor kampen foregår. Politik er tilstedeværelse. Uanset om det er den enkelte kommune, det enkelte amt. Uanset om det er på Christiansborg eller det er på den europæiske og internationale scene. Der er aldrig kommet noget godt ud af at lukke sig ude.

Det er ikke de andre, det går ud over, når vi ikke er der – det er os selv!

* * *

Kan det vente?

Jamen hvorfor så nu? Kan det ikke vente til en anden gang? Hvorfor skal vi absolut kaste os ud i en diskussion, hvor meget tyder på at halvdelen af befolkningen er i tvivl?

Vi må tage stilling nu, fordi jeg er bekymret for, at der er ved at ske en udvikling i Europa, som er ved at løbe fra os.

Jeg er bekymret for, at der er chancer og muligheder, som vi risikerer at forspilde. At vi risikerer at miste – i vores konstante arbejde for at sikre det danske velfærdssamfunds fundament og stabilitet. Derfor kan vi ikke vente.

Parterne – arbejdsmarkedets parter – har indgået en fireårig aftale med 80% ja. En enestående situation. En enestående mulighed for at videreføre den fremgang, vi har i gang. Det fulde udbytte heraf kan kun nås ved en afklaring af vores tilknytning til den fælles mønt.

Jeg ser ingen fordele ved at udskyde stillingtagen. Tværtimod. Og hvem siger, at den dag, hvor vi virkelig har brug for den fælles valutas beskyttelse mod international spekulation - hvem siger, at vi den dag i fremtiden er kvalificeret til overhovedet at blive medlem?

Lige nu og igennem flere år har vi opfyldt alle betingelser for at blive medlem af fællesskabet. Lige nu har vi mulighed for at få de fordele, der knytter sig til et medlemskab af den fælles valuta uden at ændre den politik, vi i forvejen fører.

Jamen kan vi slet ikke sige nej?

Det kan vi – vi kan klare os også udenfor. Men det har sin pris – i form af ringere økonomi – ringere muligheder. Og ringere politiske muligheder for at gøre sig gældende i det internationale samfund.

Og når det er sådan, så ved vi også godt hvem der kommer til at betale prisen i højere grad end andre – det er det, der er kernen i anbefalingen af et ja fra mig.

Det er derfor, jeg håber, at denne kongres vil give et signal om et stort og stærkt ja. Jeg har godt set, at nogen i debatten mener, det er et problem, hvis ja'et bliver for stort – men tænk om vort store dejlige socialdemokrati kunne forenes i en enighed om, hvad der er bedst for Danmark – også når det gælder det europæiske spørgsmål!

Det vil være det bedste signal, vi kan sende til den danske befolkning, til danske lønmodtagere, unge, studerende, ældre, pensionister. Det vil være et signal om, at vi kerer os om jer, at vi ved, hvem der har en fundamental interesse i, at Danmark ikke bliver isoleret på sidelinien, men stærkest muligt placeret.

Det gælder tryghed for velfærden, så der er plads og mulighed for alle i Danmark.

Det gælder tryghed for beskæftigelsen.

Det gælder tryghed mod spekulation.

Det gælder vores ønske om at være med der, hvor der træffes beslutninger, som også påvirker Danmark.

Det gælder vores egen selvværd.

For danske arbejderes og funktionærers fremtid – for de svagestes fremtid – for vore ældres fremtid – for vore børn og børnebørns fremtid – for demokratiets

fremtid.

Af alle de grunde anbefaler jeg - af hjerte og tanke – denne ekstraordinære socialdemokratiske kongres et stort og stærkt ja.

Tak.

Kilde

Fra prof. Robert Klemmensens private samling

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

EU, Politisk tale, Socialdemokratiet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/poul-nyrup-rasmussens-tale-ved-socialdemokratiets-ekstraordinaere-kongres-2000>